

[Niels Westerby.]

enkeltværelser, det er deres hjem, og spørgsmålet er, om man ikke skulle indføre et opsigelsesvarsel på 2 måneder, hvis man f. eks. har boet i værelset over 2 år, og 3 måneder, hvis man har boet der over 5 år. Det er i virkeligheden også et spørgsmål om at beskytte hjemmet for de mennesker, der er henvist til et enkeltværelse.

Det andet problem er spørgsmålet om den pristalsregulerede leje. Nu sagde hr. Guldberg, at han var imod det, men det er jo noget, vi har på en lang række andre områder. Vi har både pristalsregulerede lønninger, pristalsregulerede bilforsikringer — eller får det snart — og vi har pristalsregulering på en masse områder, så der er ikke noget exceptionelt i det. Man har også haft pristalsreguleret leje før, man har oven i købet haft guld klausuler i lejekontrakter før. Der er sådan set ikke noget ejendommeligt i det.

Det er nu ikke så meget det, der kalder mig frem vedrørende dette punkt, men det er spørgsmålet om at gribe ind i bestående kontraktforhold. Vi skal jo også passe på, at der ikke bliver for meget nerveløvgivning, der rammer folks dispositioner på en sådan måde, at det hele bliver til usikkerhed og forvirring. Der er utvivlsomt en hel del mennesker, der har opført ejendomme, og som har fastsat lejen under hensyn til pristalsregulerende klausuler i lejekontrakten. Griber man ind over for det, begår man sikkert en uret for en lang række mennesker. Derfor vil jeg bede om, at man i udvalget prøver på at undgå, at det får tilbagevirkende kraft.

Ja, jeg er ked af det, hr. boligminister. De er sådan en venlig mand, og derfor er jeg ked af, at vi ser forskelligt på dette her, men De er altså efterhånden blevet gladere for lejevurderingerne, forstod jeg på Dem, og jeg er blevet mere og mere betænkelig, som tiden er gået. Jeg mener, at den nuværende leje var et udmærket udgangspunkt for en tilpasning af huslejemarkedet, og ministeren må jo også indrømme, at det har man gjort før; man har gjort det f. eks. i lejelovgivningen fra 1959, og man har gjort det mange gange før da, det behøver jeg ikke at remse op. Det, der var fejlen dengang, var, at man regulerede alt for lidt; det er derfor, man sidder og hakker i det,

sådan som man gør det i dag. Man var alt for forsigtig dengang. Hvis man derimod foretog en gradvis forhøjelse over en fem års periode på 60 pct., ville man nærme sig det naturlige mætningspunkt, vil jeg tro.

I så fald var det et spørgsmål, om der ikke kunne ske en fuldstændig frigørelse efter 5 år, så man fik den helt akkurate tilpasning efter brugsværdien — efter hvad folk ville betale for lejligheden, når de tog dens brugsværdi i betragtning, når de skulle træffe aftale med udlejeren. Jeg tror, det var en enklere, hurtigere, rigtigere og bedre fremgangsmåde til at nå den huslejetilpasning, som de fire forligspartier har sigtet imod, men som jeg ikke tror de når frem til.

Med hensyn til pristallet siger boligministeren, at der kommer en modgående virkning fra boligsikringsordningen og rentesikringsordningen, og det vil jeg ikke bestride. Men omvendt tror jeg ikke, ministeren kan bestride, at hvis man havde indrettet tilpasningen af lejen i de gamle lejligheder sådan, som vi havde foreslået, så var der udgået en dæmpende tendens på pristallet i forhold til det, man nu har gennemført. Ministeren ved jo godt, at det er i centrum herinde i folketinget at prøve at bekæmpe inflationen — i hvert fald når vi holder taler — og her var altså en realitet, et område, hvor man virkelig kunne gøre noget. I stedet har man altså givet inflationen et lille skub, og det kunne man have undgået, hvis man havde lavet det på den måde, vi havde foreslået.

Axel Ivan Pedersen: Jeg vil blot lige fastslå, at det er urigtige anbringender, hr. Niels Westerby kommer med, når han hævder, at man har foretaget tidligere lejereguleringer på grundlag af den aktuelle leje. Alle tidligere lejevurderinger er foretaget på grundlag af 1939-lejen, og det er noget ganske andet end det, hr. Niels Westerby her stod og sagde.

Men i øvrigt er der den forskel på hr. Niels Westerbys stilling til problemet og vor stilling i socialdemokratiet, at medens vi søgte og søger med lejevurderingen at få fastslået den reelle værdi af lejligheden, så opnår hr. Niels Westerby med sit forslag kun ét, nemlig at få lejen sat i vejret, uanset om den er urimelig på sine steder.